

**МАЛАКАВИЙ ИМТИҲОНЛАРНИ ЎТҚАЗИШ
ТАРТИБИ ТУҒРИСИДАГИ
НИЗОМ**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2016 йил 28 январдаги 220/2-сон қарори билан тасдиқланган

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2017 йил 31 майдаги 239/6-сон қарорлари билан қўшимчалар киритилган

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2016 йил 17 февралда 2764 рақам ҳамда 2017 йил 23 июнда 2764-1 рақам билан рўйхатдан ўтказилган

Малакавий имтиҳонларни ўтказиш тартиби тўғрисидаги НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 16 февралдаги ПФ-4958-сон “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 декабрдаги 365-сон “Олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ҳамда 2017 йил 22 майдаги 304-сон “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорларига мувофиқ малакавий имтиҳонларни ташкил этиш ва ўтказиш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1

Фалсафа доктори (Doctor of Philosophy, PhD) илмий даражасини олиш учун диссертация тадқиқотларини олиб бораётган изланувчилар (бундан буён матнда изланувчи деб юритилади) қуйидагилардан малакавий имтиҳонларни топширади:

ихтисослик (диссертация мавзусига мувофиқ). Математик моделлаштириш асослари фани бўйича саволлар аниқ ва табиий фанлар, Математик статистика асослари фани бўйича саволлар эса, иқтисодиёт, тиббиёт ва педагогика фанлари (ихтисосликлари) бўйича малакавий имтиҳонлар

саволлари таркибига киритилади;

чет тили (инглиз, француз ёки немис тили). Диссертацияни бажариш учун бошқа чет тилини билиш талаб қилинадиган ҳолларда, чет тилидан малакавий имтиҳон иш бажарилаётган муассасанинг тақдимномаси асосида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси (бундан буён матнда ОАК деб юритилади) билан келишилган ҳолда тақдимномада кўрсатилган чет тилидан топширилади. Бунда IELTS (ўртача 5,5 баллдан кам бўлмаган), TOEFL (PBT) (567 баллдан кам бўлмаган), TOEFL (iBT) (87 баллдан кам бўлмаган) ҳамда камида B2 даражасидаги CEFR, Test DaF (Test Deutsch als Fremdsprache für ausländische Studienbewerber), GOETHE-ZERTIFIKAT, DALF (Diplome approfondi de langue française) ва Давлат тест марказининг малакавий сертификатга эга бўлган изланувчилар мазкур ҳужжатларнинг амал қилиш муддати давомида чет тили бўйича малакавий имтиҳонни топширишдан озод этилади.

2 Чет тилидан филология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун диссертация тадқиқотларини олиб бораётган изланувчилар қўшимча равишда иккинчи чет тили фанидан малакавий имтиҳон топширадилар.

3 Фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун диссертация тадқиқотларини олиб бораётган хорижий фуқаролар фақат диссертация мавзусига мувофиқ ихтисослик бўйича малакавий имтиҳон топширади.

4 Ихтисослик бўйича малакавий имтиҳонлар ҳузурида илмий даражалар берувчи илмий кенгаш (бундан буён матнда Илмий кенгаш деб юритилади) тузилган муассаса томонидан, чет тили (инглиз, француз ёки немис тили) бўйича малакавий имтиҳонлар эса, етакчи олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасалари томонидан ҳар 3-4 йилда (зарурат бўлганда қисқароқ муддатда) ишлаб чиқилган, тасдиқланган ҳамда ОАК томонидан маъқулланган дастурлар асосида топширилади.

2-боб. Малакавий имтиҳонларни ташкил этиш

5

Ихтисослик бўйича малакавий имтиҳон диссертация ҳимояси ўтказиладиган Илмий кенгаш фаолият кўрсатаётган муассасада ўтказилади.

Чет тили бўйича малакавий имтиҳонлар ОАК белгилаган муассасаларда ўтказилади.

Олий таълим ёки илмий-тадқиқот муассасалари (бундан буён матнда муассаса деб юритилади) раҳбариятига ўзлари раҳбарлик қилаётган муассасада, вазирлик ва идоралар раҳбариятига ўзлари раҳбарлик қилаётган ташкилот тизимидаги муассасаларда малакавий имтиҳонларни топширишига рухсат этилмайди. Бунда ОАК томонидан муассаса раҳбарияти ёки вазирлик ва идоралар раҳбариятининг мурожаатига асосан, улар малакавий имтиҳонларни топшириши мумкин бўлган муассасалар (малакавий имтиҳонларни қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган муассасалар орасидан) белгилаб берилади.

6

Чет тили бўйича малакавий имтиҳонни қабул қилиш ҳуқуқини олиш учун тегишли ўқув-ташкилий ёки илмий-ташкилий тузилмалари мавжуд ҳамда илмий, илмий-педагогик салоҳиятга, шунингдек етарли моддий-техник базага эга бўлган муассасалар томонидан тегишли чет тилини кўрсатилган ҳолда ОАКга мурожаат қилинади.

Муассаса мурожаатини ОАК Раёсатининг навбатдаги йиғилишида кўриб чиқиш натижаларига кўра, ОАК Раёсати томонидан муассасага чет тили бўйича малакавий имтиҳонларни қабул қилиш ҳуқуқини бериш тўғрисида қарор қабул қилинганда, муассасага чет тили бўйича малакавий имтиҳонларни қабул қилиш ҳуқуқи берилади.

Чет тили бўйича малакавий имтиҳонларни қабул қилиш ҳуқуқи берилган муассасалар рўйхати ОАКнинг расмий веб-сайти ва “ОАК Бюллетени”нинг навбатдаги сонидан ОАК Раёсатининг муассасага чет тили бўйича малакавий имтиҳонларни қабул қилиш ҳуқуқини бериш тўғрисидаги қарори эълон қилинади. Муассасалар рўйхати ОАКнинг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

7

Малакавий имтиҳонларни қабул қиладиган муассасаларда муассаса раҳбарининг буйруғи билан ОАК билан келишилган ҳолда 2 йил муддатга малакавий имтиҳонларни қабул қилиш комиссияси (бундан буён матнда комиссия деб юритилади) тузилади.

Ихтисослик бўйича комиссия илмий даражага эга бўлган 5–7 нафар аъзодан, жумладан тегишли фан тармоғи бўйича фан доктори илмий даражасига ёки профессор илмий унвонига эга бўлган фан номзоди ёхуд фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) ёки унга тенглаштирилган хорижий давлатларда берилган бошқа илмий даражага эга бўлган мутахассис ҳисобланган раисдан иборат бўлади. Бунда комиссия аъзоларининг камида 2 нафари фан доктори бўлиши лозим.

Чет тили бўйича комиссия тегишли мутахассислар орасидан 5–7 нафар аъзодан иборат таркибда тузилади. Бунда аъзолардан камида 2 нафари фан доктори ёки профессор илмий унвонига эга бўлган фан номзоди ёхуд фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) ёки унга тенглаштирилган хорижий давлатларда берилган бошқа илмий даражага эга бўлган мутахассис бўлиши керак. Юридик фанлар соҳасида чет тили бўйича комиссия таркиби эксперимент тариқасида, IELTS (ўртача балли камида 5,5), TOEFL (PBT) (567 баллдан кам бўлмаган), TOEFL (iBT) (87 баллдан кам бўлмаган), CEFR (B2 даражадан паст бўлмаган) бўйича тасдиқловчи амалдаги халқаро малака сертификатлари мавжуд, илмий даражага эга бўлмаган юқори малакали ва тажрибали мутахассислардан шакллантирилиши мумкин.

Комиссия, агар унинг ишида комиссия аъзоларининг камида ярмидан кўпи иштирок этаётган бўлса, имтиҳон қабул қилишга ҳақли ҳисобланади.

3-боб. Малакавий имтиҳонларни ўтказиш

8

Малакавий имтиҳонларни қабул қилиш сессия шаклида февраль, май, ноябрь ва декабрь ойларида белгиланган режа асосида ўтказилади, мазкур Низомнинг 21-бандида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

9

Имтиҳон топширувчилар рўйхати муассаса раҳбарининг буйруғи билан тасдиқланади ва унда малакавий имтиҳон ўтказиш жойи ва вақти кўрсатилиши керак. Мазкур буйруқнинг матни у имзолангандан сўнг бир иш куни ичида муассасанинг расмий веб-сайтида эълон қилиниши лозим.

Бошқа ташкилотлар имтиҳон топширувчилар рўйхатига номзод киритиш учун малакавий имтиҳонлар ўтказиладиган муассасага номзодларнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати нусхасини илова қилган ҳолда малакавий имтиҳонларни қабул қилишнинг навбатдаги сессияси ўтказиладиган ойнинг 1-санасигача ёзма равишда мурожаат қилади. Мурожаатда номзод билан боғланишнинг алоқа воситалари (телефон рақами, электрон почта манзили ва ҳоказо) аниқ ва тўлиқ акс эттирилиши лозим. Мазкур мурожаатга асосан номзодлар муассаса томонидан имтиҳон топширувчилар рўйхатига киритилади.

10

Имтиҳон топширувчилар малакавий имтиҳонларга ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжати асосида киритилади.

11

Малакавий имтиҳонлар ўтказилишидан камида 5 кун олдин малакавий имтиҳонларни ўтказиш тўғрисидаги маълумотлар ОАКга юборилади.

12

Малакавий имтиҳонларда муассаса ҳузуридаги Илмий кенгаш (агар мавжуд бўлса) аъзолари, муассаса раҳбарияти ва тегишли вазирлик ёки идора ёхуд ОАК вакиллари иштирок этишлари мумкин.

13

Малакавий имтиҳон ёзма ва оғзаки шаклда ўтказилади. Ёзма шаклда жавоб тайёрлаш учун махсус белги қўйилган имтиҳон варақалари муассасалар томонидан аввалдан тайёрлаб қўйилади. Имтиҳон варақалари 3 ой давомда малакавий имтиҳон(лар) ўтказилган муассасада сақланади ва 3 ойдан сўнг далолатнома асосида йўқ қилинади.

Имтиҳон топширувчилар саволларга комиссия аъзолари олдида жавоб беради. Комиссия аъзолари томонидан имтиҳон топширувчиларга қўшимча саволлар берилиши мумкин. Комиссия аъзолари балл қўйишда мустақилдир.

Комиссия аъзолари қўйган баллари тўғрисида комиссия раисига маълум қилади ва комиссия раиси томонидан ўртача умумий балл чиқарилади.

14

Изланувчининг билим даражаси 100 баллик тизимда куйидагича баҳоланади:

86 баллдан 100 баллгача — аъло;

71 баллдан 86 баллгача — яхши;

55 баллдан 71 баллгача — қониқарли;

0 баллдан 55 баллгача — қониқарсиз.

15

Муассасалар томонидан малакавий имтиҳонларни ўтказиш жараёнлари видеотасвирга олиниши мумкин. Видеотасвирлар 3 ой давомида малакавий имтиҳон(лар) ўтказилган муассасада сақланади ва 3 ойдан сўнг далолатнома асосида йўқ қилинади.

16

Малакавий имтиҳонларни қабул қилиш баённомаси ҳар бир имтиҳон топширувчи ва унга берилган имтиҳон саволлари алоҳида кўрсатилган ҳолда тўлдирилади. Малакавий имтиҳонларни қабул қилиш баённомаси унда иштирок этган комиссия аъзолари томонидан имзоланади ва муассаса раҳбари томонидан тасдиқланади.

17

Малакавий имтиҳонларни муваффақиятли топширган изланувчиларга 10 кун ичида мазкур Низомнинг иловасига мувофиқ шаклдаги гувоҳнома берилади. Гувоҳнома комиссия раиси ва ташкилот раҳбари томонидан имзоланади.

Мазкур гувоҳнома беш йил муддатда амал қилади.

18

Малакавий имтиҳонларни ташкил қилиш ва ўтказиш билан боғлиқ ҳужжатлар (имтиҳон варақалари ва видеотасвирлар бундан мустасно) имтиҳон ўтказилгандан кейин 3 ой давомида имтиҳон ўтказилган муассасада сақланади ҳамда 3 ойдан сўнг белгиланган тартибда муассаса архивига топширилади.

19

Малакавий имтиҳонларнинг белгиланган талаблар асосида ўтказилмаганлиги ҳолати бўйича 2 ой ичида ОАКга шикоят қилиниши мумкин. ОАК томонидан шикоятни ўрганиш натижасида малакавий имтиҳонларнинг белгиланган талаблар асосида ўтказилмаганлиги тасдиқланган тақдирда, малакавий имтиҳон натижалари ОАК Раёсатининг қарорига асосан бекор қилинади.

20

Имтиҳон топширувчи узрли сабабга кўра имтиҳон(лар)га келмаган ва узрли сабабни тасдиқловчи ҳужжати мавжуд бўлган тақдирда, муассаса раҳбарининг ёзма рухсати асосида жорий сессия давомида малакавий имтиҳонларни топшириш ҳуқуқига эга. Бунда муассаса раҳбари тегишли имтиҳон топширувчилар рўйхатига ўзгартириш киритади ва ОАКни бу ҳақда ёзма равишда хабардор қилади.

21

Малакавий имтиҳонлар бир сессия давомида такроран ёки малакавий имтиҳонларни қабул қилиш сессиясидан ташқари даврда топширилиши мумкин. Бунда имтиҳон топширувчи сабабини (агар мавжуд бўлса, асословчи ҳужжатлар ҳам илова қилинади) кўрсатган ҳолда ОАКга мурожаат қилади. Мурожаатни қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда кўриб чиқиш натижаси ижобий бўлган тақдирда, бу ҳақда мурожаат қилган шахсга ва у имтиҳон топширадиган муассаса(лар)га ОАК томонидан маълум қилинади.

22

Муассасалар ҳар бир сессиядан сўнг сессия тавом бўлгандан кейин 5 иш куни ичида малакавий имтиҳон(лар)ни ўтказиш натижалари тўғрисидаги маълумотни ва ҳар йили 10 январгача эса йиллик таҳлилий маълумотни электрон шаклда ОАКга тақдим этади.

23

Малакавий имтиҳонларни ташкил этиш натижалари ОАКнинг расмий веб-сайти ва «ОАК Бюллетени»да эълон қилинади.

4-боб. Яқуний қоидалар

24

Мазкур Низом талаблари бузилган тақдирда, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

25

Муассаса раҳбари малакавий имтиҳонларни ташкил этиш ва ўтказишда мазкур Низом талабларига риоя қилинишини таъминлаш учун масъулдир.

26

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси, Маданият вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирли-

ги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, Фанлар академияси, Фан ва технологиялар агентлиги ва Давлат тест маркази билан келишилган.

Малакавий имтиҳонларни ўтказиш
тартиби тўғрисидаги низомга
ИЛОВА

(малакавий имтиҳон ўтказилган муассасанинг номи)

ГУВОҲНОМА _____ **-сон**

(фамилияси, исми, отасининг исми)

_____ ихтисослиги бўйича

(ихтисослик шифри ва номи)

_____ фани бўйича илмий даражани олиш учун

(фан тармоғи)

_____ дан малакавий имтиҳонни

(ихтисослик ва чет тили)

муваффақиятли топширди ва қуйидагича баҳоланди:

Фан ёки ихтисослик номи	Малакавий имтиҳон топширилган сана	Малакавий имтиҳон балли	Малакавий имтиҳон комиссияси раиси ва аъзоларининг фамилияси, исми, отасининг исми, илмий даражаси, илмий унвони ҳамда лавозимлари

Мазкур гувоҳнома беш йил муддатда амал қилади.

**Комиссия
раиси**

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

**Ташкилот
раҳбари**

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

20__ йил «__» _____